

VOLEM UNA CULTURA ACCESIBLE PER A TOTHOM

LA CULTURA ENS FA SENTIR PART DEL MÓN I ENS FA SENTIR VIVES

Lleida, 2 de desembre de 2022

Les entitats lleidatanes que ens dediquem a l'atenció i l'acompanyament de les persones amb discapacitat ens unim a la celebració del Dia Internacional i Europeu de les Persones amb Discapacitat, que es celebra el dia 3 de desembre.

L'accés i la participació en la vida cultural és un dret reconegut en la Declaració Universal dels Drets Humans i en la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat. Tot i això, les persones amb discapacitat encara ens trobem amb importants barreres i dificultats per a poder participar de la vida social i cultural.

Per aquest motiu, recollim i exposem totes les **demandes** de les persones amb discapacitat intel·lectual, sensorial, física, pluridiscapacitat, paràlisi cerebral, persones amb problemàtica de salut mental, o amb malalties degeneratives o dany cerebral adquirit, i trastorns de l'aprenentatge:

- **La cultura ha de ser accessible per a tothom. Volem que s'eliminin les barreres físiques, arquitectòniques i cognitives.**

A més a més de vetllar per uns espais sense barreres arquitectòniques, és necessari que també es vetlli per l'accessibilitat cognitiva a la cultura i a la informació, per tal de facilitar i/o millorar la comprensió de tots els elements, a les persones que ho necessitin.

La majoria de persones amb paràlisi cerebral i pluridiscapacitat tenen disàrtria, una dificultat per articular paraules, per això, a vegades és difícil entendre-les. Per solucionar-ho, 1 de cada 4 persones utilitza Sistemes Augmentatius i Alternatius de Comunicació. Aquests poden ser un quadern de fotografies o pictogrames, un tauler de síl·labes i números, un aparell que converteix el text en so, entre altres. Són sistemes bàsics de suport que no tenen res a veure amb la discapacitat intel·lectual, sinó amb els problemes en el llenguatge.

En els últims temps, s'ha avançat molt en accessibilitat, però la llei encara no reconeix els SAAC com un element d'accessibilitat universal. Per aquest motiu, cal reconèixer el dret a utilitzar SAACs en àmbits com l'accés a la justícia i a les administració, l'educació i l'atenció primerenca, el treball o la participació pública.

La cultura ens permet conèixer el món, participar en la comunitat i generar vincles.

La participació de les persones en la cultura crea relacions i fa que ens reconeguem i identifiquem com a societat. Alhora, ens ajuda a entendre les altres cultures i a respectar-les, esdevenint un potent agent per a la cohesió en la societat.

Reivindiquem el dret de totes les persones amb discapacitats, a la plena participació en la vida cultural i en una igualtat de condicions que la resta de la ciutadania.

Aspectes com per exemple, no poder accedir pels mateixos llocs que la resta de ciutadania, o no poder reservar entrades per a espectacles com la resta de persones ho fan, són situacions encara presents avui en dia i que menystenen el nostre dret a una plena participació en la cultura.

L'accessibilitat dels equipaments culturals també contempla tenir en compte que s'ha d'informar dels suports disponibles en cada espai, com el transport públic adaptat proper, places d'aparcament adaptades, places disponibles per a cadires de rodes, ascensors adaptats, lavabos accessibles, bucle magnètic, etc.

- **La informació sobre activitats culturals ha de ser fàcil per a tothom. Volem llegir i assabentar-nos de tot el que passa a l'entorn que ens envolta.**

És important que els documents informatius sobre activitats culturals, en format paper o en pàgines web, estiguin adaptats als diferents llenguatges.

Ja siguin escrits en lectura fàcil, en braille, en pictogrames, per a poder decidir de quines activitats volem gaudir en el nostre temps de lleure. La lectura fàcil ajuda tant a les persones amb discapacitat intel·lectual com a altres col·lectius amb dificultats de comprensió.

Quan aquests documents combinen molts tipus de lletres, tenen massa informació, tenen la lletra molt petita o la combinació de colors no és adequada, fan que no puguem llegir-ho ni entendre-ho bé.

Quan busquem activitats per a fer el cap de setmana, moltes vegades ens costa de saber on trobar informació i un cop trobada també costa d'entendre-la.

Ens agrada participar de les activitats culturals de la nostra ciutat i ens agrada fer-ho en igualtat d'oportunitats.

- **La cultura és imprescindible en la nostra vida. Volem una vida plena, autònoma i inclusiva amb els suports necessaris.**

El 50% de les persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament, manifesta que no hi ha esdeveniments culturals accessibles al seu barri o ciutat. Reivindiquem més esdeveniments accessibles!

Volem accedir a la cultura fàcilment, perquè el dret a gaudir-la és per a tothom! Malauradament encara existeixen limitacions visibles i invisibles: les barreres econòmiques, les d'accessibilitat informativa o les dificultats d'accés als espais.

També per a les persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament. Tenim tot el dret a participar en igualtat d'oportunitats.

Reivindiquem que a les comarques de Lleida els equipaments culturals ofereixin espectacles que comptin amb diferents tipus de suport adaptat a les necessitats de les persones. I també que es teixeixin xarxes de voluntariat social, que facilitin l'acompanyament als espectacles per a les persones amb necessitats de suport.

- **La cultura i l'art ens permeten expressar els sentiments i emocions. Volem gaudir de la cultura des de totes les perspectives. Volem viure la cultura, fer i sentir l'art.**

La cultura i l'art són llocs on és possible visibilitzar el pensament crític, el debat social i la transformació comunitària.

La cultura ajuda a expressar les emocions i els sentiments a les persones amb problemàtica de salut mental i amb discapacitat, i permet plasmar pensaments o idees del subconscient. Permet alliberar-se, expressar i crear convertint-ho en una acció vital i necessària per millorar en el nostre propi benestar.

La cultura ens ajuda a fer amistats i grup, a crear emocions positives, a sentir-nos ciutadans i ciutadanes de ple dret i a complementar i crear el nostre itinerari professional, per a tenir la vida que nosaltres volem.

Cal crear projectes que contemplin la salut mental en el teixit cultural del territori: en places, parcs, biblioteques, centres d'art, museus... En definitiva, crear punts de trobada i espais de visibilització.

L'art és una via que explora noves formes de relació amb el món i genera canvis substancials tant a nivell personal com col·lectiu. Hem d'integrar el valor de la proximitat i l'accessibilitat cultural en la lluita contra l'estigma, entenent l'experimentació artística i la participació de l'entorn social, comunitari i cultural com a elements de justícia social i millora de la realitat en la qual vivim i formem part. Llitem per una ciutadania més crítica i compromesa!

- **La cultura és vida. Volem ser part d'aquest món. Mirem i creem.**

Volem oportunitats per participar en primera persona en els espectacles culturals i desenvolupar les nostres capacitats artístiques i culturals. Posem en valor la formació per a poder ser part creadora en els espectacles i artistes en les diferents disciplines.

Som espectadores i també som artistes!